

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПІСЛЯВОЄННИМ ВІДНОВЛЕННЯМ УКРАЇНИ

Остапенко С. О.

*здобувачка другого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 073 Менеджмент факультету менеджменту,*

готельно-ресторанної справи та туризму

Міжнародний університет

Наукова керівниця: Горбаньова В. О.

докторка філософії з менеджменту,

старша викладачка кафедри менеджменту

Міжнародний університет

м. Одеса, Україна

Післявоєнна відбудова України має розглядатися не лише як відновлення зруйнованої інфраструктури, а і як складне управлінське завдання, пов'язане з формуванням оновленої моделі розвитку держави. За таких умов особливої актуальності набуває система менеджменту, здатна поєднати стратегічне бачення державної влади, управлінську спроможність місцевого самоврядування та раціональне використання внутрішніх і зовнішніх ресурсів.

Однією з важливих передумов успішної відбудови є економічна модернізація держави. У цьому контексті доцільно враховувати не лише попередній досвід післявоєнного відновлення інших країн, а й сучасний цифровий вплив на економічні процеси. Особливого значення набувають прозорість реалізації реформ, розвиток цифрових послуг, упровадження стандартів відкритих контрактів і усунення застарілих процедур у сфері державного регулювання, оскільки саме ці інструменти здатні підвищити довіру суспільства й міжнародних партнерів до процесу відбудови [3, с. 45–46].

На загальнодержавному рівні менеджмент відновлення має ґрунтуватися на ефективних публічно-управлінських механізмах, які забезпечують досягнення цілей на національному, регіональному та місцевому рівнях. Передусім ідеться про узгодження завдань, повноважень і ресурсів у системі багаторівневого врядування, а також про оновлення управлінських процесів у територіальних громадах. Така потреба зумовлена необхідністю модернізації моделей управління та подолання неузгодженості між суб'єктами публічної влади різних рівнів [1, с. 176–177].

Водночас особлива роль у післявоєнному відновленні належить місцевому самоврядуванню. У дослідженні НІСД підкреслюється, що в умовах повномасштабної війни значна частина навантаження лягла саме на

територіальні громади, які забезпечували підтримку бізнесу, приймання внутрішньо переміщених осіб і базову життєдіяльність населення. Успіх цих дій значною мірою був зумовлений реформою децентралізації та створенням спроможних самоврядних громад. Крім того, на початковому етапі війни частина функцій соціально-економічної стійкості фактично перейшла до органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій [2, с. 5–11].

Практичний масштаб відбудови вимагає чіткої системи визначення пріоритетів. а даними RDNA4, загальні потреби України у відновленні та реконструкції на найближче десятиріччя оцінюються приблизно у 524 млрд доларів США. Водночас у 2024 році було впроваджено перехідну систему управління публічними інвестиціями, у межах якої сформовано Single Project Pipeline і створено основу для більш прозорого та обґрунтованого відбору проєктів. Разом із тим для підвищення ефективності цієї моделі важливо й надалі посилювати стратегічну узгодженість, технічну готовність проєктів і спроможність їх практичної реалізації [5, с. 65–67].

Не менш важливою умовою є координація між рівнями влади. У звіті OECD наголошується, що ефективне відновлення має базуватися на «place-based approach», тобто на врахуванні специфіки конкретних територій, їхніх потреб, ресурсів та інституційних можливостей. Такий підхід передбачає активне залучення органів місцевого і регіонального рівня, не лише до визначення пріоритетів, а й до реалізації рішень, а також потребує ефективної координації й комунікації між усіма учасниками процесу [4, с. 56–57].

Підсумовуючи, слід зазначити, що післявоєнна відбудова України потребує цілісної моделі менеджменту, у якій державний рівень формує стратегічні орієнтири, місцевий рівень забезпечує практичне втілення рішень, а сучасні управлінські інструменти сприяють прозорості, узгодженості та результативності процесу. Саме поєднання багаторівневого врядування, спроможних громад і раціонального управління ресурсами може перетворити відбудову на основу довгострокового розвитку держави.

Література:

1. Менеджмент та публічне управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України: актуальні проблеми та концепт їх вирішення / М. Шкільняк, А. Мельник, П. Микитюк [та ін.] // Вісник економіки. – 2022. – № 4. – С. 175–186. – URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/items/a7ef6391-c779-466e-8b5a-f29d9165487f> (дата звернення: 19.04.2026).

2. Місцеве самоврядування як чинник стійкості тилу : аналіт. доп. / [В. Г. Потапенко, В. О. Бараннік, Н. В. Бахур та ін.]; за ред. В. Г. Потапенка. – Київ : НІСД, 2023. – 54 с. – URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/mistseve-samovryaduvannya-yak-chynnyk-stiykosti-tylu> (дата звернення: 19.04.2026).

3. Покровська Н. М. Концептуальні засади післявоєнного відновлення України: економічні аспекти / Н. М. Покровська // Вісник

Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2022. – № 4(274). – С. 41–47. – URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/570> (дата звернення: 19.04.2026).

4. Rebuilding Ukraine by Reinforcing Regional and Municipal Governance. – Paris : OECD Publishing, 2022. – URL: https://www.oecd.org/en/publications/rebuilding-ukraine-by-reinforcing-regional-and-municipal-governance_63a6b479-en.html (дата звернення: 19.04.2026).

5. Ukraine Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022 – December 2024. – The World Bank Group, Government of Ukraine, European Union, United Nations, 2025. – URL: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099022025114040022> (дата звернення: 19.04.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-118>

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ КІНОІНДУСТРІЄЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Романенко О. Ю.

*здобувач першого курсу другого (магістерського)
рівня вищої освіти спеціальності D3 Менеджменту,
факультету менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Горбаньова В. О.

*докторка філософії з менеджменту,
старша викладачка кафедри менеджменту
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

В умовах воєнного стану та стратегічного планування повоєнного відновлення України кіноіндустрія набуває значення критичного інструменту «м'якої сили» та драйвера економічного розвитку [1]. Сучасні виклики – безпекові ризики, міграція фахівців та обмеженість внутрішніх ресурсів – вимагають переосмислення класичних ієрархічних моделей управління на користь адаптивних та технологічно орієнтованих підходів. Актуальність теми полягає у необхідності формування стратегій, що